

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series9.2023.25.06>

UDC: 81'271.1:316.47]:004

Iryna V. Strashko

PhD in Philosophy, Associate Professor,
Department of Romance and Germanic Philology,
Foreign Philology Faculty,
Mykhailo Dragomanov State University
of Ukraine,
Kyiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-5137-991X>

e-mail: i.v.strashko@udu.edu.ua

PHONETIC, LEXICAL, GRAMMATICAL, COGNITIVE, AND PRAGMATIC LEVELS OF THE LINGUISTIC PERSONALITY (BASED ON THE INTERVIEW FROM THE AUTHOR'S MULTIMEDIA CORPUS)

Bibliographic Description:

Strashko, I. (2023). Phonetic, Lexical, Grammatical, Cognitive, and Pragmatic Levels of the Linguistic Personality (based on the Interview from the Author's Multimedia Corpus). *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 9. Current Trends in Language Development*, 25, 79–89. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series9.2023.25.06>

Abstract

The paper focuses on the analysis of the means of representation of the informant's linguistic personality at phonetic, lexical, grammatical, cognitive, and pragmatic levels in the oral discourse. The material of the study is a transcript of an audio recording of one interview from the author's multimedia corpus "Everyone has their own war". The interview was recorded in the Ukrainian language in one of the most emotionally, psychologically, and physically difficult moments of the informant's life. Despite a certain limitation of language material, the peculiarities of the speech manifestations of the linguistic personality of the informant, a twenty-nine age widow (a woman and a mother), are representative since she describes her life and the life of her family after the full-scale invasion on February 24 and until May 2022.

The analysis of the informant's linguistic personality shows that the verbal and semantic specificity is determined by the volume of lexical items, the peculiarities of nominating speech objects and the choice of means for their characteristic, as well as the style of speech. The informant's speech is characterized by violations of literary norms: it is full of adapted and unadapted lexical and morphological units of the Russian language, and improper pronunciation of words, which in general correlates with her cultural and educational level. The informant's vocabulary is pragmatically functional and determined by the level of education, social status, type of employment and living conditions. It clearly reflects the essence and content of

the linguistic personality. The vocabulary of the everyday sphere prevails, onyms (toponyms, anthroponyms, ergonyms) and a small amount of military lexicon are also registered.

Emotional and evaluative interjections with a positive or negative assessment are representatives of the emotional, functional, and semantic sphere of the informant's speech. The connotative coloration is provided, in particular, by the verbal characterization of the occupiers, which includes ethnonymic nicknames, including those based on appearance, language, and behaviour.

In terms of content and values, the discursive activity of the informant, represented by referential semantic elements, is determined by extralinguistic factors and it correlates with universal values.

The motivational and pragmatic aspect of linguistic personality is grounded on the desire to speak out, and includes life or situational goals, which are reflected in the discourse. It is manifested, in particular, in the manner of speech, in the choice of markers used to organize and control the discursive coherence. The analysis of the pragmatic markers included their functions, the specifics of their use and frequency.

Keywords: multimedia corpus, linguistic personality, interview, oral discourse; phonetic, lexical, grammatical, cognitive, and pragmatic levels.

1. Introduction.

The analysis of the specifics of a person's speech, psychological, pragmatic, social, cognitive aspects of speech behaviour, peculiarities of language worldview, processes of interaction and mutual influence of a language and a personality as a representative of a certain society still attract linguists' attention. The relevance of the study is determined by the need to analyse and describe the speech material representing a linguistic personality living in a certain region and the peculiarities of their individual worldview. In addition, the interest in such speech material is dictated by the fact that the interview under analysis was recorded in the first months of the Russian-Ukrainian war, and the informant describes the events she lived through, her daily life in occupation, worries and hopes, everyday routine, harsh living conditions, when every next day could be the last.

2. Literature Review.

The theoretical and methodological basis of the study is the academic works dealing with the linguistic personality expression in and through speech, and reconstruction of their main features by linguistic means (Vinogradov, 1980; Bogin, 1984; Karaulov, 1987; Karasik, 1994, 2014; Sukhikh & Zelenskaya, 1997); the idea of the individual character of language proficiency, of the uniqueness of the language worldview of each individual (Baudouin de Courtenay, 1963; Gumboldt, 1984; Sepir 1993); the process of language deployment in the context of a particular life experience (Herder, 1967); the problems of examining a language through the prism of its speakers (Norman, 1994); the analysis of the lexical composition of oral discourse, types of pragmatic markers, their inventory, principles of their classification and functions (Aijmer, 2004; Brinton, 2007; Bogdanova-Beglarian 2012, 2014; Detges & Waltereit (2016); the correlations between the use of pragmatic means in oral speech (Zaides, 2019), the problem of language interference, as well as the use of surzhyk in oral discourse (Bratski, 2011; Masenko, 2019); the issues of social identity, gender roles, and stereotypes (Bondarevska, 2011; Oksamytna, 2004); the study of individual values and value orientations (Shaihorodskiy, 2010).

3. Aim and Objectives.

This paper does not set the task of a systematic, detailed, and complex description of a linguistic personality. Within the scope of this work only the fragments of the linguistic personality implementation levels are examined. Therefore, the aim of the research is to analyse the means of representing the linguistic personality at different levels based on the oral discourse features.

In accordance with the aim of this study, the *objectives* are as follows:

- to characterize the verbal and semantic level of the informant's linguistic personality;
- to describe the selective characteristics of the informant's speech at the lexical, grammatical, and pragmatic levels revealing the linguistic personality;
- to analyse the specific features of the linguistic and cognitive level of the informant's linguistic personality in the key social roles;
- to determine the value and semantic dominants of the linguistic personality as of a woman and of a mother by diagnosing the manifestation of communicative behaviour and word use.

4. Methodology.

The abovementioned aim determines the employment of the auditory analysis method; content analysis method, descriptive method; hypothetical and deductive method, continuous sampling method, contextual analysis method; comparative method; method of semantic analysis of vocabulary; quantitative method.

5. Results and Discussion.

The material of the study is a transcript of an audio recording of one interview from the multimedia corpus "Everyone has their own war" (on the author's conception of multimedia corpus creation and annotation system, see: Strashko, 2022) with a total of 6680 words, built in May 2022 (VUKS_INT_019). The recording was made in the genre of a semi-directive interview, in which the informant describes her life and the life of her family after the full-scale Russian invasion until May 2022. The interview (50 minutes long) was recorded in the conditions of natural communication between the informant and the researcher. Due to the informant's location, it was a conversation done with the use of the Viber application. The audio recording was made by means of the multi-track audio editor Audacity.

It is obvious that such a limited nature of the object and material requires additional verification on a larger corpus material, but it still allows to characterize the peculiarities of the speech manifestations of a linguistic personality as a woman and a mother in one of the most emotionally, psychologically and physically difficult moments of her social role. Contrary to Karaulov's well-known opinion that "at the level of ordinary language semantics, at the level of semantic connections of words, their combinations and lexical-semantic relations, there is no possibility for individuality", and communication at this level "[...] does not belong to the competence of language personality" (Karaulov, 1987, p. 36), we believe that the language of an 'ordinary' person deserves no less attention than those of famous personalities or representatives of literature circles, art or politics. As Norman states, "the laws of speech production are the same for an ordinary native speaker and for a great writer. The difference lies only in the ratio of "the standard" and "the innovation"" (Norman, 1994, p. 13), and the individual in the language and the typical in it are organically intertwined in any linguistic personality.

Humboldt was one of the first to speak about the need to study individual language. He affirmed that although all people speak one language, each person has his own language. Therefore, it is necessary to study live colloquial speech and speech of an individual, because "only in the speech of an individual the language reaches its final definiteness" (Humboldt, 1984, p. 84).

The informant's sociolinguistic passport: female, 29 years old, Ukrainian, a widow, has a special secondary education, is on maternity leave. The interview was recorded in the Ukrainian language.

Speaking about the development of this problem, it should be noted that the concepts of “linguistic personality” and more specific related terms (such as “discourse”, “lexicon”, and “idiolect” – their models), the principles of the study, the parameters of their description, and the ways of typologization create conditions for the expansion and modification of possible typologies. Baudouin de Courtenay gave one of the first definitions of ‘a linguistic personality’, which he understood as “a receptacle of socio-linguistic forms and norms of the collective, as a focus of crossing and displacing various linguistic categories” (Baudouin de Courtenay, 1963, p. 280).

Summing up the main positions of anthropological linguistics, in which ‘linguistic personality’ is a core notion, the understanding of this phenomenon is as follows: ‘the linguistic personality’ is identified with the ability for speech activity, allowing to produce and perceive speech acts; it is also perceived as a set of features of the verbal behaviour of a person using language as a means of communication; finally, there is its ethnosemantic understanding as of the initial national prototype of a particular language user. In other words, “the linguistic personality” is seen as “a speech personality”, “communicative personality”, ethnosemantic or vocabulary personality (Bogin, 1984; Sukhikh & Zelenskaya, 1997; Karasik, 1994).

Offering different options for structuring the linguistic personality, researchers usually refer to the model developed by Karaulov, according to whom, the linguistic personality is presented within the framework of the cognitive-linguistic aspect. It is understood as a set of abilities and characteristics of a person, which determine the creation and perception of speech acts (texts), differing in the degree of structural and linguistic complexity, in the depth and accuracy of reflecting reality, and in a certain goal orientation (Karaulov, 1987, p. 36). The analysis of the linguistic personality corresponds to three structural levels, which exist inseparably in speech (ibid., 1987).

In this study, “a linguistic personality” is understood as a native speaker of a particular language, in the totality of social and individual traits, who represents one’s own individuality in and through language.

Within the scope of the research, it also seems appropriate to consider the pragmatic markers that are abound in the informant’s speech. Pragmatic markers are understood as discourse units that resulted from the process of pragmatization, with an increase in the role of the pragmatic component and a decrease in the significance of the denotative and significative components in the word (Bogdanova-Beglarian, Fyliasova, 2018; Zaides, 2019).

In general, the linguistic personality of informant 019 has the following structure: the verbal-semantic level, which forms its core; two closely interrelated peri-nuclear levels (respectively cognitive and motivational-pragmatic), to the point that it is difficult to prioritize them.

The lexical level is indicative for describing the informant’s linguistic personality: determined by the level of education, social status, and the type of employment (parental leave), so it is obvious that the informant’s lexicon is pragmatically functional and clearly reflects the essence and content of the informant’s linguistic personality. Since the interview was telling about the experience, it is natural that the vocabulary used by the informant most often characterizes the domestic sphere which can be divided into the following lexico-semantic groups: livestock (*скотина, корова*), residential buildings and their components (*будинок / дім, погріб, колодязь, криша, печка, грубка*), household items (*свічки, спічки, лопата*), food and nutrition (*молоко / молочко, блинчики*), clothes (*курточки, штани, кофти*).

The description of the family’s everyday life and living conditions is accompanied by historical information: “Жили ми без ніякої комунікації / гуманітарки до нас не

доїжали / а еслі доїжали / то їх у нас там/ ще в Другу Світову війну / е-е парашутист Альошка / кароче його убили там / і на на честь нього назвали було / Альошкове = Альошкіне поле // І біля того Альошкіного поля / де проїжали з Оріхова до нас гуманітарки / їх просто напросто розстрелювали / розбивали / і в житні там / ну реально / счас / счас немає / а тада то ваще не було//". "За дорогою / у нас біля дороги / там у нас пам'ятник Другої Світової війни / воїнам / які зацщитили наше / наше село ...". It is worth noting that all the cited examples here and below are from so called "raw" variant of the transcript. This was intentionally done in order to draw attention to value and meaningful dominants reflected in the informant's discourse.

Since the informant talks about the life in occupation, military lexicon appears in her speech: *танки, дрони, ракета, безпілотник, автомати, снаряди, блок-пост, вояки, очердея, обстрілювання*.

The onomastic vocabulary (toponyms, anthroponyms, ergonyms) used for self-presentation and description of events is registered in the informant's speech: "Я живу Василівський район / Запорізька область / село П'ятихатки//", "А вони / вони окружили нас получається / до Оріхова / Гуляйполе тудя і Красноармійське//", "там до Кам'янського / в нас є дорога на Кам'янське", "оборудовали у Василівці свої там вони закони", "на Кам'яну гору виїхать получається нам нада було", "нам зельону дорогу дали аж на Запорожжя", "і на Камчатке в мене тьотка єсть// "за восьм год окупації Донбаса і Луганська люди якось так не сільно вірили цьому", "Вона мені помагала / помагала завжди Іван = Іванку спать улажувала / і Ванічку//", "а Ванічки холодно", "Я їм нашла українську книжку / 30 казок зок там / Андерсона / перекладений на українську мову//", "покормлю Віталіка і Женю", "Бо в мене Женя і Діна / вони шкільного / шкільного / Діана в в 4 клас хомде / а Женя / Женя в першій клас тіки пішла була", "У нас єсть там в селі / етот біля комплекса / як етот / у нас єсть посадка / Дубки називається//".

Emotionally and expressively coloured words represent the informant's emotional, functional, and semantic aspects of speech. For instance, the informant uses the particle *просто-напросто* to give additional emotional, expressive and meaningful shades to her words: *От цього всього / ми не могли просто напросто представити собі*, "Нечо в тебе нема / ти просто напросто одрізаний от цього світа".

The emotionality of the informant's speech is manifested at the level of describing events related to a potential threat to her life or the life of her family members during the occupation. Such emotional and evaluative units have a positive or negative assessment. The units with a positive assessment include "Слава Богу" and the interjection "Господи", expressing relief and reassurance.

"Слава Богу" acts as an introductory component of a sentence and is synonymous with the modal "luckily": "Це дуже страшно було / і ми дойшли / Слава Богу "я / Слава Богу / кажу / я вас уберегла//", "Слава Богу нікого не вбили". The interjection "Господи", which consists only of the vocative case form, is used only once, when quoting the informant's mother's speech, an elderly woman who expresses fear about her daughter's life: "А мати моя як почула шо очердея пішли / каже доця господ / ти прийшла ціла / і тебе не прибили / і каже я так переживала / бо каже думала / тебе там уже розстріляли / як почула цю очердей з автомата / каже".

The set unit "не дай Боже" is used by the informant to express a wish to interlocutors to avoid life-threatening situations; something dangerous or undesirable. It has a negative connotation, as it is associated with the emotion of fear: "не дай Боже каже / ми можемо всі підірваця там", "От кажу / коли кажудий / не дай боже / кажу / каже / я так пройде так я пройшла / кажу кажу, не дай боже кажу".

The negative connotation also has the verbal characterization of the occupiers. It covers ethnonymic nicknames (*кацап, чукмек*), including those that indicate appearance (*ускоглазий*), language (*рашен*), behaviour (*рашист*). For example: “*робили тіпа спрашували / були ті чукмеки / чи як їх там / ускоглазі / як їх можна ще назвати я не знаю*”, “*вони там тоже // ну хлопці / ці рашени / шо вони там стояли / замаскіровані були*”.

The universal opposition “свій-чужий” is an invariant model that is fixed in the informant’s speech by a system of variants: “українці” – “росіяни”, “наші” – “їхні”, “ми” – “вони”. When these polar categories are contrasted, the second component of the opposition has an exclusively negative connotation. “*Нам / кажу / нада вийти / щоб наші кажу / змогли їх / кажу їх вигнать / кажу / з нашого села прогнать дальше / і очистити цю територію от цих рашистов / кажу матері*”. “*Хай вони оставляють нашу землю в покої / це наша земля / це українська земля / це народ України / і вона должна остаться нам українцям / а не якимось там кацапам*”.

The speech of the informant is characterised by interference of Ukrainian and Russian on the levels of grammar and vocabulary that gives us reason to speak about surzhyk in this case. For example: “*Не сил / не нервов вже не було вже / просто напросто сльози котились толі радості / толі не знаю як вам це об’яснить / просто того шо ми вибралися з цього всього / я обняла їх крєпко крєпко // Так як щас помню / і старша дочка каже / мамо / не плач / все харашо//*”.

The informant also uses some set phrases from Russian, e.g: “*Ну як то кажуть в тєснотє да не в обїде будемо ми жити*”, “*як на ладошке ми у них були*”. *Я на свій страх і риск пішла була я понїмала шо могла получить пулю в лоба потому шо я вийшла не вийшла не вийшла з двора в пять часов*”.

In addition, the informant uses Ukrainian words alongside with their Russian equivalents: *хліб – хлеб, речі першої необхідності – вещи первой необходимости, вояка* (укр. – *те ж саме, що воїн*) – *вояка* (рос. *жарт., ірон.*); Russian words without phonetic adaptation (*фєвраля, поміці, тіліфони, хлєбушком, света, связі, родствєніков, спокойно, окупированой, обстрел, почти, спасибо, редкость*), as well as partially adapted, to name just a few of them: “*Ти ж каже / своє обєцанїє здержала / ти ж нас вивезла / у нас вже тут буде все харашо//*”, “*а я не могла нічого зделать / потому шо я не знала сама / шо зо мной буде через 5 минут*”.

In these examples, the verb forms of *здержала* and *зделать* are partially adapted, because although it retains the Russian forms (namely those of the past tense in the first example, and the infinitive in the second) it has a Ukrainian prefix *-з*.

In contrast to the variants registered by Masenko (2019, p. 61), in the second example we have the verb form *сможемо* with the Ukrainian pronunciation on [o] but the Russian prefix *с-*: “*і ми спокойно сможемо виїхати з окупированой території*”.

These examples may signify the individual characteristics of speech or indicate typical system properties of the south-eastern dialect of the Ukrainian language realized in phonetics, vocabulary, and / or grammar. Therefore, this assumption needs to be verified on a wider number of informants with similar social background (gender, time of birth, area of residence, and occupation). In this context, it is appropriate to cite the apt expression of Bratski that the consequence of interlingual interference in speech “[...] is the appearance of a number of variables, chaotically borrowed and assimilated words and phrases, and even elements of Russian phonetics and grammar, which are difficult to describe and classify” (Bratski, 2011, p. 26).

In general, the informant's speech does not correspond to the norms of the Ukrainian literary language and is rich in so called twisted words (a calque/a loan translation, foreign words), which correlates with her cultural and educational level.

Since the situation of communication affects both the subject matter of lexical items and their variation, in the informant's speech, variations include the following: *була, були*. For example: *"Вскорості тут приїхала моя сестра / ну вона вже зараніє нашла нам домік була тут / забрала нас", "Вона дуже любить читати / я їй спустила у підва, була підручники / вони спустили були / перечитали вони всі підручники"*.

In the examples above, *була / були* are used with past tense verbs for reinforcement, by analogy with the form *було*.

The informant's speech is rich in pragmatic markers (mainly of a discursive nature), such as *"етот", "як сказати", "кароче", "знаєте", "як їх там", "кажу / каже"*, which help her to structure or control the discourse. Here are some more examples:

- a search marker, used for the search for words or phrases that are forgotten or not immediately recollected: *"а етот шо / робили все шо хотіли", "одна сім'я їздила була етот / пропала//"*;

- a hesitative marker, filling in the pause when searching for continuation of speech, and at the same time verbalizing the speaker's difficulties: *ну вони знаєте / як сказати / вони були пофасовані / пакетами такими зробленими вже на вік отримується дитини//"*;

- a hesitative and delimitative marker that helps to navigate the text: *"кароче / вони тут рядом біля нас//", "Ми от вас і не випускаємо / сидіть ще місяцьок тіпа / кароче посидіть / перетерпіть трошки / потім ми одійдемо"*;

- a metacommunicative marker that maintains the contact with an interlocutor: *"вони біля грубки / знаєте / ото як цеплятка / ото вигрівалися були", "якось знаєте / це просто дуже дуже страшно//"*;

- a reflexive marker that helps to assess the appropriateness of a word: *"чи як їх там / ускоглазі як їх можна ще назвати я не знаю//"*;

- a xeno indicator that relates to what other speakers say: *Каже доць / ти розумієш четверо малих / ви каже / будете як на ладошке / той же ребенок / нас видно з сусіднього села / і каже блокпост стоїть каже / їхній / тут видно / каже. Вас / каже вони в любий момент / каже можуть просто напросто чередь пустить каже / с автомата і розстрілять / каже ніхто не піде отсюдова / будемо ждати каже / ми покамість хлопці / наші вояки їх не задушуть каже / тут не побивають усіх їх тут//"*;

- a xeno indicator showing that the speaker includes in his / her speech the phrases used earlier: *Нам кажу нада вийти / щоб наші кажу / змогли їх кажу / їх вигнати кажу з нашого села / прогнати дальше / і очистити цю територію от цих рашистів / кажу матері//"*.

It should be noted that the variant of the typology of pragmatic units, developed for the purpose of pragmatic marking of the oral corpus (Bogdanova-Beglaryan et al., 2019), was taken as a basis for this classification.

According to the quantitative analysis, the most frequent marker in the informant's speech is the xeno-indicator *'кажу'* – 94 times, which makes up 54.65% of the total number of pragmatic markers. Markers *'каже'* (49), *'етот'* (13), *'кароче'* (9), *'знаєте'* (5), *'як сказати'* (1) та *'як їх там'* (1) respectively make 28.48%, 7.55%, 5.23%, 2.9%, 0.58%, and 0.58%.

The analysis of linguistic units at the linguistic-cognitive level allows us to trace which notions, ideas and values are of primary importance for the informant and determine

her life position. The units of the linguistic-cognitive level of the informant's personality are experiences, emotions, conditioned by reality; issues of survival and saving the family, as well as the idea of the mother, who must protect her children and the family as a whole. These elements of the language worldview run through the interview: *“Вони трусилися / вони плакали / вони умоляли щоб я їх вивезла в безпечне місце / і постійно казали мама / ну ти ж обіщала / що ми уїдем / ти ж нам обіщала і плачуть//”*. *“Я приходила / приходила до їхнього блокпостів / я просила у них / кажу / випустіть мене / і четверо дітей/ і матір. Забирайте моє хазяйство / моє все випустіть”*. *“Якось ми нащот цього я не акцентіровала була / мені главне було щоб у дітей все було / вони були ситі / щоб вони були доглянуті / щоб вони не в чому / щоб вони не нуждалися / а всьо остальне / це як то кажуть / як я кажу / це буде потом / як на второй план виходило у мене// Главне щоб у них них / щоб вони живі були/ здорові / щоб у них були всі ручки ножки й пальчики цілі / щоб вони були не голодні і не холодні/ як то кажуть / накормлені / ситі і в теплі щоб були// Оце для мене було саме главне зберегти їхнє життя / щоб їх їх / щоб вони були / тошо вони вони тіки жить начали / вони тіки жизнь бачить начали / і тут у них на їхній дитячий можна сказати так / да шляху / а тут війна почалася / їм би бігати / прыгати / скакати / гулять / а тут їм надо сидіть в підвалі тихенько / бо малолі шо случиться//”*. As we can see the informant's personal values “[...] contain a motivational component” that is when they “[...] serve as a basis for action” (Shynkaruk, 2002, p. 708).

The main feature of the informant's personal self-identification according to her verbal speech is the awareness of the inseparable connection with the family. This is manifested in her understanding of the family as a whole (which, in particular, is emphasized by the presence of referential choice – the use of “we” instead of “I”). The informant's speech emphasizes the actions that the family performed together, collectively, by all of its members, or the properties that characterize the whole family: *“Вони завжди це після того, як до того, як почалася війна отримується, вони більше більше якось сплячоні стали друг за другом почали ми, що переживають за кожного не то що там тільки одна мама, тіпа за них усіх переживає”, “Для неї таке поняття, що менша сестричка буде хворіть, що ми робити будемо, що таке стала якось більше більш цінити оцей нашій. Чи нашій маленький мірок, як я його назвали були ми шо як ми далше будемо усі виживати, можна сказати так, як ми будемо виживати в цьому в цьому пеклі” “вони, вони почали, казати, давайте ми будемо всі разом шось рішати отак вмісте всі”*.

Social identification in the informant's speech takes place at different levels. However, the social status of the mother prevails in the structure of the informant's social identity. The informant describes her maternal role, her sense of personal responsibility for children and for the survival of the family as follows: *“я просила у них / кажу / випустіть мене і четверо дітей/ і матір//, “мені нада з усіх машин собрати своїх дітей // де мої діти? “Я почала кричати/ де мої діти”*.

At the same time, her status as of a widow plays an equally important role in her life, since her self-presentation begins with this very phrase: *“Я вдова і в мене є четверо дітей”*, and later in the conversation as an answer to the interviewer's question about children's help with household chores: *“Чоловіка в мене немає // Він помер год назад був//”*.

An important aspect of her social identity is her innate, gendered, family-role status as of a daughter and granddaughter: *“мати каже / хай хоть одна сім'я”*, *“А мати моя як почула”*, *“оце я щас покамість занімаюся / занімаюся бабушкою”*, *“І мені нада було всі дані спочатку з бабушкою поїхати”*, *“я зробила бабушкі пенсію”*.

The dominant categories of the pragmatic level of the speech personality are individual intentions and goals, with their communicative needs (in particular, the need to share personal experiences), as well as the desire to express her individual attitude to the events that had occurred.

The pragmatics of the informant's statements becomes more understandable through the prism of her perception as of a social subject, who responds to the call to testify made by others: *Це дожні / каже / це до = должен знать не тіки ти / я / і там сусід / кум / брат / каже / а дожен знать увесь світ каже / шо у нас тут робиться//.*

6. Conclusions.

The analysis of the linguistic means of the informant's linguistic personality in the key social roles based on the oral discourse features allows us to draw the following **conclusions**:

The informant's linguistic personality represents specific personal traits determined by her social status and identity, living on a particular territory in a certain socio-cultural environment and communication in difficult life circumstances. The individuality of the informant is manifested at each of the analysed levels.

The verbal and semantic specificity is determined by the volume of lexical units meaning, the peculiarities of nominating speech objects and the choice of means for their characteristics, as well as by the style of speech. On the background of the features inherent in oral colloquial speech in general (the use of everyday vocabulary, emotionally coloured words, parenthesis) the informant's speech is characterized by violations of literary norms: it is abundant in lexical and morphological units of the Russian language, improper pronunciation of words, which in general correlates with her cultural and educational level.

In terms of content and values, the discursive activity of the informant as of a mother (represented by referential semantic elements) is determined by extralinguistic factors and correlates with universal values. The analysis of specific features of the linguistic and cognitive level of the informant's linguistic personality shows that her worldview is characterized by pragmatism aimed at family survival in difficult conditions.

The informant's pragmatic individuality is determined by the desire to speak out. The markers used by the informant serve as elements of the pragmatic level of linguistic personality; with their help, the informant controls the discursive coherence of the spoken discourse.

The prospects for further research lie in a more detailed analysis of the informant's speech at all language levels to create a comprehensive speech portrait of the informant.

References

- Aijmer, K. (2004). Pragmatic markers in spoken interlanguage. *Nordic Journal of English Studies*, 3(1), 173–190.
- Balakiyeva, O. V. (2002). Transformatsiia tsinnisnykh oriientsii v ukraiinskomu suspilstvi [Transformation of value orientations in Ukrainian society]. *Ukraiinskyi sotsium*, 1, 21–32. [in Ukrainian].
- Bogin, G. I. (1984). Model yazykovoy lichnosti v yeye otnoshenii k raznovidnostyam tekstov [The model of linguistic personality in its relation to the varieties of texts]. ADD. JL. [in Russian].
- Bogdanova, N. V. (2012). O proyekte slovarya diskursivnykh yedinit russkoy rechi (na korpusnom materiale) [About the project of the dictionary of discursive units of Russian speech]. In *Kompyuternaya lingvistika i intellektualnyye tekhnologii: sb. trudov mezhdunarodnoy konferentsii "Dialog"*. Bekasovo, 30, 71–80. [in Russian].
- Bogdanova-Beglaryan, N. V. (2014). Pragmatemy v ustnoy povsednevnoy rechi: opredeleniye ponyatiya i obshchaya tipologiya [Pragmathemes in oral everyday speech: definition of the concept and general typology]. *Vestnik Permskogo universiteta. Rossiyskaya i zarubezhnaya filologiya*, 3 (27), 7–20. [in Russian].

Bogdanova-Beglarian, N. V., Blinova, O. V., Martynenko, G. Ja., Sherstinova, T. Ju., Zaides, K. D., Popova, T. I. (2019). Annotirovaniye pragmaticheskikh markerov v russkom rechevom korpusе: problemy, poiski, resheniya, rezultaty [Annotation of pragmatic markers in the Russian speech corpus: problems, searches, solutions, results]. *Kompjuternaya lingvistika i intellektualnye tekhnologii. Po m-lam jezhegodnoi mezhdun. konferencii "Dialog"*, 18 (25), 72–85. [in Russian].

Bogdanova-Beglarian, N., & Filyasova, Y. (2018). Discourse vs. pragmatic markers: a contrastive terminological study. *In 5th International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts SGEM 2018*, 123–130.

Boduen de Kurtene, I. A. (1963). *Izbrannyye trudy po obshchemu yazykoznaniiyu* [Selected works on general linguistics]. Moscow: Izd-vo AN SSSR. Vol. 1–2. [in Russian].

Bondarevska, I. (2011). Teoretychni pidkhody do vyvchennia sotsialnoi identychnosti [Theoretical approaches to the study of social identity]. *Sotsialna psykholohiia*, 4(48), 14–25. [in Ukrainian].

Bratski, A. (2011). Leksychnyi sklad movy ta yoho kodifikatsiia v umovakh mizhmovnoi interferentsii [The lexical composition of the language and its codification in the conditions of cross-linguistic interference]. *Filolohichni studii: Naukovyi visnyk Kryvorizkoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu*, 6 (2), 24–30. [in Ukrainian].

Brinton, L. J. (2007). The development of I mean: Implications for the study of historical pragmatics. *Topics in English Linguistics*, 52, 37.

Vinogradov, V. V. (1980). O khudozhestvennoy proze [About fictional prose]. *Izbrannyye trudy. O yazyke khudozhestvennoy prozy*. Moscow: Nauka, 53–175. [in Russian].

Detges, U., & Waltereit, R. (2016). 21 Grammaticalization and pragmaticalization. *In Manual of grammatical interfaces in Romance*. De Gruyter, 635–658.

Gumboldt, V. (1984). *Izbrannyye trudy po yazykoznaniiyu*: Per. s nem. pod red. prof. G.V. Ramishvili [Selected works on linguistics]. Moscow: Progress, 397 p. [in Russian].

Herder, J. H. (1967). *Samtliche Werke* [Collected works] Bd.5. Hildesheim: Georg Olms. 348 p. [in German].

Karasik, V. I. (1994). Otsenochnaya motivirovka, status litsa i slovnaya lichnost [Estimated motivation, status of a person and vocabulary of personality]. Krasnodar. [in Russian].

Karasik, V. I. (2002). Yazykovoy krug: lichnost, kontsepty, diskurs [Language circle: personality, concepts, discourse]. 477 p. [in Russian].

Karasik, V. I. (2014). Yazykovoye proyavleniye lichnosti [Linguistic manifestation of personality]. *Paradigma*. 449 p. [in Russian].

Karaulov, Yu. N. (1987). *Russkiy yazyk i yazykovaya lichnost* [Russian language and linguistic personality]. 363 p. [in Russian].

Masenko, L. (2019). Surzhyk: mizh movoiu i yazykom [Surzhyk: between mova and yazyk]. 202 p. [in Ukrainian].

Norman, B. Yu. (1994). *Grammatika govoryashchego* [Speaker's grammar]. Saint Petersburg: Izd-vo SPb un-ta. 228 p. [in Russian].

Oksamytna, S. M. (2004). Henderni roli ta stereotypy [Gender roles and stereotypes]. *Osnovy teorii henderu: Navchalnyi posibnyk*. Vyd-vo "KIS", 156–180. [in Ukrainian].

Sedov, K. F. (1998). Struktura ustnogo diskursa i stanovleniye yazykovoy lichnosti: Grammaticheskii i pragmalingvisticheskiy aspekty [The structure of oral discourse and the formation of a linguistic personality: Grammatical and pragmalinguistic aspects]. Saratov: Izd-vo Saratovskogo nedins-ta. 112 p. [in Russian].

Sepir, E. (1993). *Izbrannyye trudy po yazykoznaniiyu i kulturologii* [Selected Works on Linguistics and Cultural Studies]. Moscow: Progress. 612 p. [in Russian].

Shaihorodskiy, Y. (2010). Tsinnisni orientatsii osobystosti: formalizovana model tsilisnoho, bahatoaspektnoho analizu [Value orientations of the individual: a formalized model of holistic, multifaceted analysis]. *Sotsialna psykholohiia*, 1(39), 94–106. [in Ukrainian].

Shynkaruk, V. I. (2002). *Filosofskiy entsyklopedychnyi slovnyk* [Philosophical encyclopedic dictionary]. Abrys. [in Ukrainian].

Sukhikh, S. A., & Zelenskaya, V. V. (1997). *Reprezentativnaya sushchnost lichnosti v kommunikativnom aspekte realizatsiy* [The representative essence of personality in the communicative aspect of realizations]. Krasnodar. [in Russian].

Zaides, K. D. (2019). Pragmaticheskie markery predikativnogo tipa v ustnoi spontannoi rechi: podhody k opisaniyu [Pragmatic markers of predicative type in oral spontaneous speech: approaches to description]. *Kommunikativnye issledovaniya*, 6 (2), 375–396. [in Russian].

Sources of Illustrative Material

Interview, VUKS_INT_019

Бібліографічний опис:

Страшко, І. В. (2023). Фонетичний, лексичний, граматичний, когнітивний і прагматичний рівні мовної особистості (на матеріалі інтерв'ю з авторського мультимедійного корпусу). *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов*, 25, 79–89. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series9.2023.25.06>

Анотація

Стаття присвячена аналізу засобів репрезентації мовної особистості на фонетичному, лексичному, граматичному, когнітивному і прагматичному рівнях в усному дискурсі. Матеріалом дослідження є скрипт аудіозапису інтерв'ю з авторського мультимедійного корпусу “У кожного своя війна”. Інтерв'ю записано українською мовою в один з найбільш емоційно, психологічно та фізично складних моментів життя інформантки. Незважаючи на певну обмеженість мовного матеріалу, особливості мовленнєвих проявів мовної особистості інформантки – двадцятидев'ятирічної вдови (жінки і матері), є репрезентативними, оскільки вона описує своє життя та життя своєї родини після початку повномасштабного вторгнення 24 лютого і до травня 2022 року.

Аналіз мовного матеріалу показує, що вербально-семантична специфіка дискурсу мовної особистості детермінується обсягом активного словника інформантки, особливостями номінації, вибором засобів для їхньої характеристики та стилем мовлення. Мовлення інформантки рясніє адаптованими і неадаптованими лексичними та морфологічними одиницями російської мови, неправильно вимовою слів, що загалом співвідноситься з її культурно-освітнім рівнем. Лексика інформантки прагматично функціональна і обумовлена рівнем освіти, соціальним статусом, видом зайнятості й умовами життя. Вона чітко відображає сутність і зміст мовної особистості. Переважає лексика побутової сфери, наявна також онімна лексика (топоніми, антропоніми, ергоніми) і незначна кількість військового лексикону.

Репрезентантами емоційної, функціонально-семантичної сфери мовлення інформантки є емоційно-оцінні вигукі позитивного або негативного значення. Конотативне забарвлення містить, зокрема, вербальна характеристика окупантів, яка включає в себе етнімічні прізвиська, зокрема ті, що ґрунтуються на зовнішності, мові, поведінці.

У змістовно-ціннісному плані дискурсивна діяльність інформантки репрезентована референтними семантичними елементами, детермінована екстралінгвістичними чинниками і корелює з загальнолюдськими цінностями.

Мотиваційно-прагматичний аспект мовної особистості ґрунтується на бажанні висловитися й містить життєві або ситуативні цілі, які знаходять відображення у дискурсі. Це виявляється, зокрема, в манері мовлення, у виборі маркерів, що використовуються для організації та контролю дискурсивної зв'язності. Аналіз прагматичних маркерів був скерований на їхні функції, специфіку вживання та частотність.

Ключові слова: мультимедійний корпус, мовна особистість, інтерв'ю, усний дискурс; фонетичні, лексичні, граматичні, когнітивні та прагматичні особливості.